

12. Ολοκληρώματα

Στις ασκήσεις 1-5 χρησιμοποιούμε τις ιδιότητες

$$\begin{aligned} \bullet \int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx + \int_{\alpha}^{\beta} g(x)dx &= \int_{\alpha}^{\beta} (f(x) + g(x))dx & \bullet \int_{\alpha}^{\beta} \lambda f(x)dx &= \lambda \int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx \\ \bullet \int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx &= \int_{\alpha}^{\gamma} f(x)dx + \int_{\gamma}^{\beta} f(x)dx & \bullet \int_{\alpha}^{\beta} f(x)dx &= -\int_{\beta}^{\alpha} f(x)dx \end{aligned}$$

1. Να αποδείξετε ότι $\int_0^2 \frac{1}{1+e^x} dx + \int_0^2 \frac{1}{1+e^{-x}} dx = 2$.

2. Να αποδείξετε ότι $\int_1^e \ln\left(\frac{1}{x}\right) dx = \int_e^1 \ln x dx$.

3. Να βρείτε για ποια τιμή του $\alpha \in \mathbb{R}$ ισχύει $2\int_{-1}^{\alpha} \frac{x}{x^2+1} dx + \int_{-1}^{\alpha} \frac{2x^3}{x^2+1} dx = 3$.

4. Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση για την οποία ισχύει $\int_0^4 f(x)dx = 1 + \int_3^4 f(x)dx$.
Να αποδείξετε ότι $\int_0^3 f(x)dx = 1$ και $\int_0^2 f(x)dx = 1 - \int_2^3 f(x)dx$.

5. Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση για την οποία ισχύει $\int_0^2 f(x)dx = 2\int_0^1 f(x)dx$.
Να αποδείξετε ότι $\int_0^1 f(x)dx = \int_1^2 f(x)dx$.

Στην άσκηση 6 χρησιμοποιούμε κυρίως τον τύπο $\int_{\alpha}^{\beta} x^{\rho} dx = \left[\frac{x^{\rho+1}}{\rho+1} \right]_{\alpha}^{\beta}$, για $\rho \neq -1$.

Ιδιότητες που είναι απαραίτητες:

- $\frac{1}{a^v} = a^{-v}$ (μετατρέπει το κλάσμα σε δύναμη)
- $\sqrt[v]{a} = a^{\frac{1}{v}}$ (μετατρέπει τη ρίζα σε δύναμη)
- $a^v \cdot a^{\mu} = a^{v+\mu}$ και $\frac{a^v}{a^{\mu}} = a^{v-\mu}$ (μετατρέπουν δύο δυνάμεις σε μία)

6. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

i. $\int_1^2 x^2 \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 dx$

ii. $\int_1^2 \frac{x^2+1}{x} dx$

iii. $\int_1^2 \frac{1+x}{x^4} dx$

iv. $\int_0^4 x\sqrt{x} dx$

v. $\int_0^1 (1-\sqrt{x})^2 dx$

vi. $\int_1^2 \frac{x^2\sqrt{x-x+1}}{x^2} dx$

vii. $\int_1^4 \left(\frac{1}{x} - \frac{3}{x^2} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right) dx$

viii. $\int_0^1 \frac{x-1}{\sqrt{x+1}} dx$

ix. $\int_1^4 \frac{3x+1}{\sqrt{x}} dx$

Στις ασκήσεις 7-10 χρησιμοποιούμε τον τύπο $\int_{\alpha}^{\beta} f'(x)dx = [f(x)]_{\alpha}^{\beta}$.

7. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή δεύτερη παράγωγο. Να αποδείξετε ότι

α) $\int_0^1 e^{x+f(x)}(1+f'(x))dx = e^{1+f(1)} - e^{f(0)}$ β) $\int_0^2 [xf''(x) + f'(x)]dx = 2f'(2)$.

Παραλλαγή της άσκησης 7

α) Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο για την οποία ισχύει $\int_0^1 e^{x+f(x)}(1+f'(x))dx = 0$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0,1)$ τέτοιο, ώστε $f'(\xi) = -1$.

β) Δίνεται η δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο για την οποία ισχύει $\int_0^2 [xf''(x) + f'(x)]dx = 4$. Αν η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(2, f(2))$ τέμνει τον άξονα $y'y$ στο -1 να αποδείξετε ότι $f(2) = 3$.

8. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο. Αν $f(0) = 2$ και $f(1) = -1$ να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα

α) $\int_0^1 \frac{f'(x) - f(x)}{e^x} dx$ β) $\int_0^1 x[2f(x) + xf'(x)]dx$ γ) $\int_0^1 f(x)f'(x)dx$

9. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο. Αν $f(0) = -1$ και $f(1) = e$ να αποδείξετε ότι $\int_0^1 \frac{f(x) - f'(x)}{f^2(x)} e^x dx = 2$.

10. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο για την οποία ισχύουν οι σχέσεις $f(1) = 0$ και $\int_0^1 [f'(e^x) - f(e^x)e^{-x}]dx = 1$ να αποδείξετε ότι $f(e) = e$.

Στις ασκήσεις 11-14 θέτουμε $\int_{\alpha}^{\beta} f(t)dt = c$ και συνδυάζουμε αυτή την ισότητα με την ισότητα της άσκησης για να υπολογίσουμε το c .

11. Να βρείτε τη συνεχή συνάρτηση f για την οποία ισχύει

α) $f(x) = x + \int_0^2 f(t)dt, x \in \mathbb{R}$ β) $f'(x) = \int_0^1 f(t)dt, x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = 1$

12. Έστω f μια συνάρτηση συνεχής στο $\mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(x) = (10x^3 + 3x) \int_0^2 f(t)dt - 45$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι $f(x) = 20x^3 + 6x - 45, x \in \mathbb{R}$.

13. Να βρείτε τη συνεχή συνάρτηση f για την οποία ισχύει $\int_0^2 [f(x) + f(t)]dt = 6x^2 + 12$.

14. Αν $e^{\int_0^1 f(x)dx} = \int_0^1 (f(x) + 3x^2)dx$ να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^1 f(x)dx$.

Μέθοδοι ολοκλήρωσης

Οι ασκήσεις 15-20 λύνονται με αλλαγή μεταβλητής

Θέτουμε $u = f(x)$, τότε $du = f'(x)dx$.

Για $x = \beta$ έχουμε $u = f(\beta)$ και για $x = \alpha$ έχουμε $u = f(\alpha)$.

$$\int_{\alpha}^{\beta} g(f(x))f'(x)dx = \int_{f(\alpha)}^{f(\beta)} g(u)du$$

15. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

i. $\int_0^1 x(x^2 + 2)^3 dx$

ii. $\int_{-1}^2 x^2 \sqrt{8 - x^3} dx$

iii. $\int_0^1 \frac{x^2}{x-2} dx$

iv. $\int_1^e \frac{2 + \ln x}{x} dx$

v. $\int_0^{\pi/3} \eta\mu 3x dx$

vi. $\int_0^1 e^{3-2x} dx$

16. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

i. $\int_{-1}^1 x \ln(x^2 + 1) dx$

ii. $\int_0^4 \frac{dx}{\sqrt{2x+1}}$

iii. $\int_0^1 \frac{4x-3}{2x+1} dx$

iv. $\int_1^3 x(x-2)^{10} dx$

v. $\int_0^1 \frac{2x+1}{x^2+x+2} dx$

vi. $\int_0^{\ln 3} \frac{e^{2x}}{e^x+1} dx$

17. Αν $\int_0^1 xf(x)dx = 6$ να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^1 x^3 f(x^2)dx$.

18. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση. Να αποδείξετε ότι

$$\int_0^1 (f(x) + f(x+1)) dx = \int_0^2 f(x) dx.$$

19. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \frac{x^4}{e^x + 1}$.

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) + f(-x) = x^4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

β) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_{-2}^2 \frac{x^4}{e^x + 1} dx$.

20. Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $x^2 f(x) + 2f\left(\frac{2}{x}\right) = 2x$ για κάθε $x > 0$. Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_1^2 f(x) dx$.

Οι ασκήσεις 21-25 λύνονται με ολοκλήρωση κατά παράγοντες

$$\int_{\alpha}^{\beta} f'(x)g(x)dx = [f(x)g(x)]_{\alpha}^{\beta} - \int_{\alpha}^{\beta} f(x)g'(x)dx$$

21. Δίνεται η δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή δεύτερη παράγωγο η οποία παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο $x_0 = 1$. Να αποδείξετε ότι $\int_0^1 xf''(x)dx = f(0) - f(1)$.

22. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

i. $\int_0^1 x^2 e^{-x} dx$

ii. $\int_1^e x^2 \ln x dx$

iii. $\int_0^{\frac{\pi}{2}} x \sin x dx$

iv. $\int_0^{\frac{1}{2}} \ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right) dx$

v. $\int_0^{\pi} e^{2x} \eta \mu x dx$

vi. $\int_0^1 \frac{2x+1}{e^x} dx$

23. Δίνεται η δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή δεύτερη παράγωγο για την οποία ισχύουν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta \mu x} = 1$ και $\int_0^{\pi} (f(x) + f''(x)) \eta \mu x dx = \pi$. Να αποδείξετε ότι $f(0) = 0$ και $f(\pi) = \pi$.

24. Δίνεται η δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή δεύτερη παράγωγο. Αν $f(0) + f'(0) = 1$ και $f(1) + f'(1) = e$ να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^1 (f''(x) - f(x)) e^{-x} dx$.

25. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2x^2 - 3x$. Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $I(\alpha) = \int_{\alpha}^0 e^x f(x) dx$ και στη συνέχεια να βρείτε το όριο $\lim_{\alpha \rightarrow -\infty} I(\alpha)$.

Η άσκηση 26 λύνεται με ανάλυση ενός κλάσματος σε απλά

$$\frac{\alpha x + \beta}{(x - x_1)(x - x_2)} = \frac{A}{x - x_1} + \frac{B}{x - x_2}.$$

26. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

i. $\int_3^4 \frac{x-4}{x^2-2x} dx$

ii. $\int_0^1 \frac{1}{x^2-4} dx$

iii. $\int_0^2 \frac{x+7}{x^2-x-6} dx$

iv. $\int_0^1 \frac{2x+1}{x^2-5x+6} dx$

v. $\int_1^3 \frac{x-1}{x^2+x} dx$

vi. $\int_0^2 \frac{3x+2}{x^2+3x+2} dx$

Στις ασκήσεις 27-28 υπάρχουν συνδυασμοί των παραπάνω τεχνικών

27. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

i. $\int_0^{\pi^2} \sin \sqrt{x} dx$

ii. $\int_1^e \eta \mu(\ln x) dx$

iii. $\int_0^{\ln 2} \frac{e^x - 1}{e^x + 1} dx$

iv. $\int_1^4 \frac{\ln x}{\sqrt{x}} dx$

v. $\int_0^3 e^{\sqrt{x+1}} dx$

vi. $\int_4^9 \frac{dx}{\sqrt{x}(x-1)}$

28. Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με συνεχή παράγωγο για την οποία ισχύουν $f(0) = 1$ και $f(1) = 2$. Να υπολογίσετε τα παρακάτω ολοκληρώματα:

α) $\int_0^1 \frac{f'(x)}{f^2(x) + f(x)} dx$

β) $\int_0^1 f(x) f'(x) e^{f(x)} dx$

Ανισότητες με ολοκληρώματα

- Έστω f μια συνάρτηση συνεχής σε ένα διάστημα Δ και $\alpha, \beta \in \Delta$ με $\alpha < \beta$. Αν $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \Delta$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \geq 0$.
- Έστω f μια συνάρτηση συνεχής σε ένα διάστημα Δ και $\alpha, \beta \in \Delta$ με $\alpha < \beta$. Αν $f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \Delta$ και το "=" δεν ισχύει για κάθε $x \in \Delta$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx > 0$.
- Έστω f, g δύο συναρτήσεις συνεχείς σε ένα διάστημα Δ και $\alpha, \beta \in \Delta$ με $\alpha < \beta$. Αν $f(x) \geq g(x)$ για κάθε $x \in \Delta$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \geq \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx$.
- Έστω f, g δύο συναρτήσεις συνεχείς σε ένα διάστημα Δ και $\alpha, \beta \in \Delta$ με $\alpha < \beta$. Αν $f(x) \geq g(x)$ για κάθε $x \in \Delta$ και το "=" δεν ισχύει πάντα τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx > \int_{\alpha}^{\beta} g(x) dx$.

29. Να αποδείξετε ότι $(x+1)\ln(x+1) \geq x$ για κάθε $x > -1$ και στη συνέχεια να αποδείξετε ότι

$$\int_0^1 (x+1)^{x+1} dx > e-1.$$

30. Να αποδείξετε ότι $x - \frac{x^3}{6} \leq \eta\mu x \leq x$ για κάθε $x \geq 0$ και στη συνέχεια να αποδείξετε ότι

$$\frac{13}{42} < \int_0^1 \eta\mu x^2 dx < \frac{1}{3}.$$

31. Έστω $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής και γνησίως αύξουσα συνάρτηση. Για κάθε $\alpha > 0$ να

$$\text{αποδείξετε ότι } f(\alpha)\ln 2 < \int_{\alpha}^{2\alpha} \frac{f(x)}{x} dx < f(2\alpha)\ln 2.$$

32. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = xe^{\frac{1}{x}}$ με $x > 0$. Να βρείτε την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης και

$$\text{να αποδείξετε ότι } \int_1^e e^{\frac{1}{x}} dx > e.$$

33. Έστω $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής συνάρτηση με ελάχιστη τιμή $m = 1$ και μέγιστη τιμή $M = 2$.

$$\text{Να αποδείξετε ότι } \frac{1}{2} < \int_0^1 f(x) dx \cdot \int_0^1 \frac{1}{f(x)} dx < 2.$$

34. Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση f για την οποία ισχύει $f'(x) < 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = f(x) - x$ είναι γνησίως φθίνουσα.

$$\text{β) Να αποδείξετε ότι } f(1) - \frac{1}{2} < \int_0^1 f(x) dx < f(0) + \frac{1}{2}.$$

35. Δίνεται η συνεχής και γνησίως αύξουσα συνάρτηση $f : [1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(1) = -1$ και $f(2) = 1$.

α) Να αποδείξετε ότι $(f(x) - 1)(f(x) + 1) \leq 0$ για κάθε $x \in [1, 2]$.

β) Να αποδείξετε ότι $\int_1^2 f^2(x) dx \leq 1$.

36. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι παραγωγίσιμη και τέτοια ώστε

$$f(0) = 1 \text{ και } f(x) + f'(x) > 2e^x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = e^x f(x) - e^{2x}$, $x \in \mathbb{R}$ είναι γνησίως αύξουσα.

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) < e^x$ για κάθε $x < 0$.

γ) Να αποδείξετε ότι $\int_{-1}^0 xf(x) dx > \frac{2}{e} - 1$.

37. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι $f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}}$ και να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο $x_0 = 0$.

β) Να αποδείξετε ότι η f είναι κοίλη στο διάστημα $[0, +\infty)$.

γ) Να αποδείξετε ότι $\int_0^1 \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) dx < 1$.

38. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{e^x}{x}$, $x > 0$.

α) Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα.

β) Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $A(2, f(2))$.

γ) Να αποδείξετε ότι $\int_1^2 f(x) dx > \frac{3e^2}{8}$.

39. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2}{x^4 + 1}$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

β) Να αποδείξετε ότι $\int_{-1}^1 (1 + \eta\mu x) f(x) dx < 1$.

γ) Να αποδείξετε ότι $xf(2x) < \int_x^{2x} f(t) dt < xf(x)$ για κάθε $x > 1$ και να υπολογίσετε το όριο

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \int_x^{2x} f(t) dt.$$

40. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν $\alpha > 0$ να αποδείξετε ότι

α) $f(x) - f(0) \leq f'(\alpha)x$, για κάθε $x \in [0, \alpha]$.

β) $2 \int_0^\alpha f(x) dx < \alpha^2 f'(\alpha) + 2\alpha f(0)$.

Ολοκλήρωμα παράγουσας - Ολοκλήρωμα αντίστροφης - Εμβαδόν

Έστω F μια παράγουσα της συνάρτησης f στο διάστημα Δ και έστω $\alpha, \beta \in \Delta$.

$$\int_{\alpha}^{\beta} F(x)dx = \int_{\alpha}^{\beta} (x)'F(x)dx = [xF(x)]_{\alpha}^{\beta} - \int_{\alpha}^{\beta} xF'(x)dx = [xF(x)]_{\alpha}^{\beta} - \int_{\alpha}^{\beta} xf'(x)dx.$$

41. Έστω F μια παράγουσα της συνάρτησης $f(x) = e^{-x^2}$ στο $\mathbb{R}$ με $F(1) = \frac{1}{2}$. Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^1 F(x)dx$.

42. Έστω F μια παράγουσα της συνάρτησης f στο $\mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $F(x) \geq 2x + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $F(1) = 4$. Να αποδείξετε ότι $\int_0^1 xf'(x)dx < 1$.

Για να υπολογίσουμε το ολοκλήρωμα $I = \int_{\alpha}^{\beta} f^{-1}(x)dx$

- Θέτουμε $u = f^{-1}(x)$
- Λύνουμε ως προς x , δηλαδή $x = f(u)$, και παραγωγίζουμε: $dx = f'(u)du$
- Τα νέα άκρα είναι $u = f^{-1}(\alpha)$ για $x = \alpha$ και $u = f^{-1}(\beta)$ για $x = \beta$

Το ολοκλήρωμα γίνεται $I = \int_{f^{-1}(\alpha)}^{f^{-1}(\beta)} uf'(u)du$.

43. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln x + 2x$. Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_2^{2e+1} f^{-1}(x)dx$.

44. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{\frac{1}{x}}$ με $x > 0$.

α) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να βρείτε την f^{-1} .

β) Να υπολογίσετε το άθροισμα $\int_1^{\frac{1}{2}} e^{\frac{1}{x}} dx + \int_e^{e^2} \frac{1}{\ln x} dx$.

45. Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνάρτηση για την οποία ισχύει $f^3(x) + f(x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να βρείτε την f^{-1} .

β) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^2 f(x)dx$.

- Εμβαδόν χωρίου ανάμεσα στην C_f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x = \alpha$, $x = \beta$

$$E = \int_{\alpha}^{\beta} |f(x)| dx$$

Αν δεν δίνεται κάποιο από τα άκρα λύνουμε την εξίσωση $f(x) = 0$.

- Εμβαδόν χωρίου ανάμεσα στις C_f, C_g και τις ευθείες $x = \alpha$, $x = \beta$

$$E = \int_{\alpha}^{\beta} |f(x) - g(x)| dx$$

Αν δεν δίνεται κάποιο από τα άκρα λύνουμε την εξίσωση $f(x) = g(x)$.

46. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{x-1}{e^x}, & x < 1 \\ \frac{\ln^2 x}{x}, & x \geq 1 \end{cases}$.

Να αποδείξετε ότι η f είναι συνεχής και να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x=0$ και $x=e$.

47. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2x - \ln x$, $x > 0$.

α) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x=\alpha$, $x=\alpha+1$ με $\alpha > 0$ είναι $E(\alpha) = 2\alpha + 2 + \alpha \ln \alpha - (\alpha+1) \ln(\alpha+1)$.

β) Να βρείτε για ποια τιμή του $\alpha > 0$ το εμβαδόν $E(\alpha)$ γίνεται ελάχιστο.

48. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + x + \alpha$, $\alpha \in \mathbb{R}$. Η εφαπτομένη (ϵ) της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο τομής της με την ευθεία $x=2$ τέμνει τον άξονα $y'y$ στο $y_0 = -3$.

α) Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$.

β) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται μεταξύ της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , της εφαπτομένης (ϵ), του άξονα $x'x$ και της ευθείας $x = \frac{3}{5}$.

49. Να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = x^3 - 3x - 2\eta\mu^2\theta$ και την ευθεία $y = -2x - 2\eta\mu^2\theta$.

50. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{\lambda x}$ με $\lambda > 0$.

α) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση της εφαπτομένης (ϵ) της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f που διέρχεται από την αρχή των αξόνων είναι η $y = \lambda e x$.

β) Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του χωρίου, το οποίο περικλείεται μεταξύ της γραφικής παράστασης της f , της εφαπτομένης (ϵ) και του άξονα $y'y$, είναι $E = \frac{e-2}{2\lambda}$.

51. Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = 2 + (x-2)^2$ με $x \geq 2$.

α) Να αποδείξετε ότι υπάρχει η αντίστροφη συνάρτηση f^{-1} και να βρείτε τον τύπο της.

β) Να βρείτε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και f^{-1} με την ευθεία $y = x$.

γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και f^{-1} .

52. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x$. Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , τον άξονα $x'x$, την εφαπτομένη της C_f που διέρχεται από την αρχή των αξόνων και την ευθεία $x = -1$.